خاطره

واقعه ۱۹ آبان ۱۳۵۷ شهرستان گچساران در یک نگاه

۷ شهیدی که خون‌شان دوگنبدان را سرخ کرد

■ علیرضا محمدی

۱۹ آبان ۱۳۵۷ تظاهراتی در شهرستان گچساران انجام گرفت که به شدت از سوی مأموران رژیم پهلوی سرکوب شد. در این واقعه هفت نفر از جوانان گچسارانی به شهادت رسیده و تعداد دیگری از مردم شهر مجروح شدند. واقعه ۱۹ آبان گچساران زمانی رخ داد که هنوز دامنه انقلاب به برخی شهرهای بزرگ ایران نرسیده بود. اما مردم انقلابی این شهرستان کوچک به خیابان‌ها آمدند و علیه رژیم شاه به تظاهرات پرداختند.

■ **تحصن ۵۰ انقلابی**

در روز ۱۹ آبان ۵۷ حدود ۵۰ نفر از مردم انقلابی شهرستان گچساران در یکی از خیابان‌های اصلی شهر دست به تحصن زدند. رفته رفته تعداد بیشتری از مردم به این گروه پیوستند. این جمعیت قابل توجه توسط انقلابی‌های شاخص منطقه به سمت مسجد شهیدان شهر دوگنبدان (مرکز شهرستان گچساران) هدایت شدند و تجمع اصلی آنجا شکل گرفت. این تحصن مردمی تا ساعت ۱۵ عصر بدون درگیری برگزار شد. اما از این ساعت به بعد، مأموران شاه شروع به ایجاد درگیری با مردم کردند.

■ **دوگنبدان در آتش**

شهر دوگنبدان مرکز شهرستان گچساران در روز ۱۹ آبان ماه در هاله‌ای از دود و آتش قرار داشت. با شلیک مأموران به سوی مردم، چند نفر به شهادت رسیده و تعدادی نیز مجروح شدند. جوان‌های شهر که این صحنه‌ها خون‌شان را به جوش آورده بود، با بشکه‌های نفت سیاه به سمت برخی اماکن دولتی رفته و آنها را به آتش کشاندند. درگیری چند ساعت ادامه داشت و مردم با بازگذاشتن در خانه‌های‌شان به جوان‌ها کمک می‌کردند تا از دست مأموران فرار کرده و مخفی شوند.

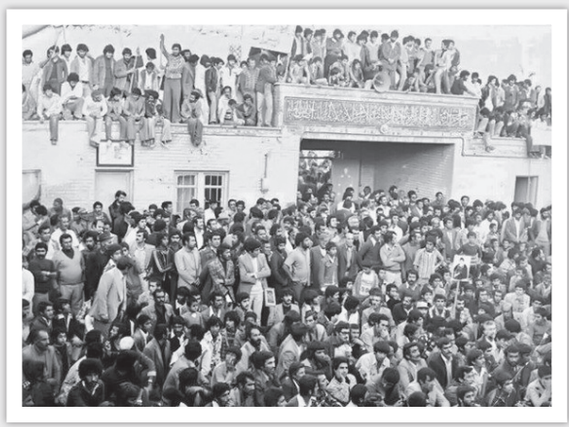

تجمع مردم در گچساران

■ **۷ شهید گچساران**

آن روز روی خاک زخم خورده شهرستان گچساران و خصوصا دوگنبدان، خون هفت جوان انقلابی ریخته شد. شهید حسین امینی، شهید رحمت اله بشارت، شهید سید نجف بلادیان، شهید مذکور پارسی، شهید غریب پرویزی، شهید محمد فراشبندی و شهید حسین کیامرثی اسامی این شهدا بودند. پنج شهید این واقعه در سنین ۱۸ الی ۲۳ سال قرار داشتند و شهیدان سیدنجف بلادیان ۴۰ ساله و حسین کیامرثی ۴۳ ساله بودند.

■ **انقلابی‌های پای کار**

تمامی هفت شهید واقعه ۱۹ آبان گچساران از انقلابی‌های شناخته شده شهرستان گچساران بودند. در این میان شهیدان حسین امینی، رحمت اله بشارت و سید نجف بلادیان سوابق انقلابی درخشانی داشتند. شهید امینی متولد سال ۳۸ زمان شهادت فقط ۱۹ سال داشت. او در دبیرستان فعال بود و حتی در سال ۵۶ از سوی نهادهای امنیتی رژیم متهم شده بود که تحصنی را در دبیرستان محل تحصیلش رهبری کرده است.

از شهید امینی جملاتی در حمایت از انقلاب و حضرت امام به یادگار مانده است: «دوستان عزیز فرصتی را که می‌خواستید، به رهبری امام خمینی پیش آمده است. کوشش کنید آنهایی که با عیش و نوش طلبی خودشان می‌خواهند در این مملکت حکومت کنند بیرون کنید و کشوری آباد و مملکتی اسلامی برای خود به‌وجود بیاورید، زیرا که ملت ایران زیر بار ظلم نخواهد رفت و جای آنها در این کشور نیست.»

■ **مغازه آقا سید**

شهید سید نجف بلادیان نیز که هنگام شهادت ۴۰ ساله بود، مغازه‌ای داشت که آن را تبدیل به مرکز فعالیت‌های انقلابی شهر کرده بود. در این مغازه اعلامیه‌های حضرت امام چاپ و توزیع می‌شدند. سید نجف در خلال سال‌های ۵۶ و ۵۷، در عمده تظاهرات مردم این شهر، به همراه دیگر انقلابی‌های گچساران نقش محوری داشت. او روز شهادتش که ۱۹ آبان ماه بود نیز پشت میکروفن قرار گرفت و مردم را به استقامت و شجاعت دعوت کرد و با قرائت آیه «ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا بل احیاءٌ عند ربهم یرزقون» مرم را به ایستادگی دعوت کرد. این جملات و قرائت قرآن از سوی سید نجف، آخرین کلماتی بود که او در این جهان بر زبان جاری ساخت و دقایقی بعد با شلیک گلوله مأموران شاه، به شهادت رسید.

گفت‌وگوی «جوان» با برادرزاده شهید یوسف قربانی که همراه همسر و دخترش در تجاوز رژیم غاصب اسرائیل به شهادت رسیدند

خانواده عمویم در یک لحظه شهید شدند

■ زینب محمودی عالمی

در بامداد ۲۳ خرداد ۱۴۰۴ شهید یوسف قربانی و کوکب حاتمی که هر دو بازنشسته سازمان تأمین اجتماعی بودند در جریان حملات شبانه رژیم تروریستی اسرائیل به تهران به همراه دخترشان به شهادت رسیدند. شهادت‌شان زمانی اتفاق افتاد که همراه دختر جوان‌شان سحر قربانی مشغول استراحت در منزل مسکونی‌شان بودند. در پی این جنایت آشکار رژیم صهیونیستی، دکتر احمد ذوالفقاری داریانی، استاد فیزیک هسته‌ای و رئیس سابق دانشکده علوم هسته‌ای دانشگاه شهید بهشتی نیز به شهادت رسید. هدف رژیم تروریستی اسرائیل ضربه زدن به پیشرفت علمی و فناوری ایران بود. رژیم غاصب صهیونیستی با به شهادت رساندن مردمان عادی و دانشمندان و نخبگان ایران نامش را در صدر اول جانیان تاریخ ثبت کرد و هرگز این اقدامات وحشیانه از اذهان مردم دنیا پاک نخواهد شد. آنچه می‌خوانید همکلامی ما با ایمان قربانی، برادرزاده شهید یوسف قربانی درباره این شهید و همسر و دخترش است.

■■■

در حمله هوایی رژیم تروریستی اسرائیل به تهران شاهد چه جنایتی از اسرائیل بودید؟

در جنگ ۱۲ روزه حملاتی که به کشورمان انجام شد سه نفر از بستگان ما به نام‌های یوسف قربانی، همسرشان کوکب حاتمی و دخترشان سحر قربانی که در آپارتمان مجاور خانه شهید دکتر ذوالفقاری سکونت داشتند، در ساعت‌های اولیه تجاوز رژیم صهیونیستی به تهران در خیابان آشوری ستارخان به شهادت رسیدند. ما اصالتاً جنوبی و اهل اهواز هستیم. عمویم کارمند سازمان تأمین اجتماعی و مدتی در حسابداری بیمارستان شهید لبافی‌نژاد مشغول کار بود. قبل از آن نیز در حسابداری بیمارستان شهید رجایی کار می‌کرد. زن عمویم پرستار اتاق عمل بود. شهیده کوکب حاتمی خواهر شهید بود. برادر ایشان شهید رسول حاتمی جزو شهدای انقلاب بود که در ایام پیروزی انقلاب اسلامی در اهواز به شهادت رسید. فرزندشان شهیده سحر قربانی متولد ۱۳۷۱ و مجرد بود که همراه پدر و مادر آسمانی شد.

اشاره کردید که اصالتاً جنوبی هستید. زمان جنگ تحمیلی خانواده‌تان چه شرایطی داشتند؟

پدربزرگم کارگر شرکت ملی نفت ایران بود. یک خانواده فرهنگی و دیندار بودند. در موضوعات فرهنگی و فعالیت‌های انقلابی مشغول بود. استان خوزستان زمان جنگ و دوران ایثار و مقاومت در خط مقدم کشور بود. خیلی از افراد و کسانی که آنجا ساکن هستند زمان دفاع مقدس حضور داشتند یا در پشت جبهه خدمت‌رسانی می‌کردند. زن عمویم شهیده کوکب حاتمی در هشت سال جنگ تحمیلی در بیمارستان شهید رجایی اهواز پرستار بود. حتی یک روز به مرخصی نرفت و در هشت سال جنگ تحمیلی به طور کامل حضور داشت. عمویم کارمند بیمارستان بود. هنگام جنگ تحمیلی شرایط مراکز بیمارستانی به این شکل نبود که مرخصی داشته باشند. به صورت شبانه‌روزی خدمت می‌کردند.

در بیمارستان شهید رجایی اهواز مورد حمله حزب بعث عراق قرار گرفته بودند. از هشت سال جنگ تحمیلی سلامت درآمدند و در جنگ ۱۲ روزه مزد سال‌ها مجاهدت برای ایران عزیز را گرفتند. شهید قربانی از فعالان پیروزی انقلاب اسلامی بود که در دوران هشت سال جنگ تحمیلی در بیمارستان خدمت می‌کرد. زن عمو و عمو هر دو کارمند تأمین اجتماعی بودند و با سال‌ها خدمت صادقانه از سازمان تأمین اجتماعی بازنشسته شدند. عمو به کوهنوردی علاقه داشت و اواخر عمرش به کوهنوردی می‌رفت.

این روحیات حماسی که در خانواده و بستگان شما وجود داشت از کجا نشئت می‌گرفت؟

خوزستان شهر حماسه خیز است. مردم آنجا با جنگ بزرگ شدند. ما با صدای آژیرها در مدرسه سنگر می‌گرفتیم. با جنگ بزرگ شدیم و به نوعی فرزند جنگ بودیم.

شما چه خاطراتی از دوران دفاع مقدس یادتان است؟

من از زمان جنگ تحمیلی محصل بودم. سنم کم بود و در جبهه حضور نداشتم اما صدای شکستن دیوار صوتی را می‌شنیدم. سال‌ها بعد دوباره جنگی رخ داد و دشمن دیگری به ما حمله کرد. اما مردم ایستادند و مثل جنگ تحمیلی با امریکا و رژیم صهیونیستی نیز جنگیدند. به همه مردم ایران می‌گویم مردم با همه سلایق بدانند ایران کشور همه است و اینکه باید کشور ایران را آباد کنیم. همه کنار هم باشیم و همبستگی‌مان را حفظ کنیم. اگر جنگ و ناامنی شد ناامنی برای همه مردم ایران است. اگر کسی شهید شد برای همه ایران شهید شد. شهدا برای همه مردم ایران فدا شدند. آنها شهید شدند تا ایران بماند.

شهید قربانی علاقه بسیاری به کوهنوردی داشت

بارزترین خصوصیت اخلاقی عموی شهیدتان چه بود؟

بزرگ‌ترین خصوصیت عمویم که زبانزد همه بود مردمداری ایشان بود. کارهای غریبه و آشنا را انجام می‌داد و پیگیری می‌کرد تا آنها در بیمارستان مداوا شوند و به شهرشان برگردند. زن عمو و دخترعمویم به افرادی که مستمند بودند کمک می‌کردند. هنگامی که خانه‌شان بودیم اگر بیرون می‌رفتیم همسایه‌شان را که می‌دیدیم می‌گفتند هر کاری دارید به ما بگویید و تا حصول نتیجه کار را برای افراد پیگیری می‌کردند.

این شهدا ابتدای حمله تجاوزکارانه رژیم غاصب اسرائیل به شهادت رسیدند. نحوه شهادت‌شان چگونه بود و شما چطور مطلع شدید؟

در ساعت‌های اولیه که این اتفاق افتاد با تلفن عمو تماس گرفتم در دسترس نبود. از تلویزیون حادثه اعلام شده بود. اقوام‌مان هم از اهواز تماس گرفته بودند. به محض اطلاع در محل حادثه حضور پیدا کردم و از دستگاه‌های امنیتی و انتظامی که آنجا بودند مطلع شدم کسی از ساختمان زنده بیرون نیامده است. در ساعت‌های اولیه دخترعمو و زن عمو را با همسر شهید ذوالفقاری به پزشک قانونی تهران انتقال داده بودند و هنگام ظهر پیکر عمویم را آتش‌نشانی برده بود. متأسفانه پیکرها همه سوخته بود و از طریق دی ان ای شناسایی شدند.

آخرین دیدار یا تماسی که با شهدا داشتید چه زمانی بود؟

آخرین دیدار به دو، سه روز قبل از شهادت‌شان برمی‌گردد. عمویم یکی از خصوصیاتش این بود که بسیار بزرگوار بود و جویای احوال همه می‌شد. صله ارحام را بجا می‌آورد. با اینکه من کوچک‌تر بودم او اول با ما تماس می‌گرفت.

ساختمانی که شهید ذوالفقاری به شهادت رسیدند چند طبقه بود؟

ساختمانی که شهید ذوالفقاری به شهادت رسید چهار طبقه بود. در کنار این ساختمان، خانه عموی ما قرار داشت که در طبقه سوم آپارتمان زندگی می‌کردند. در ساختمانی که شهید ذوالفقاری حضور داشتند همسر و پسرش نیز به شهادت رسیدند. در اثر انفجار در آپارتمان مجاور دیگری نیز پسری زندگی می‌کرد که به شهادت رسید. سه ساختمان در حمله موشکی رژیم تروریستی اسرائیل تخریب شد و تعدادی به شهادت رسیدند.

پیکر شهدا را چه زمانی دیدید؟

پیکر عمو را ظهر ۲۳ خرداد دیدم. سوختگی به قدری زیاد بود که قابل شناسایی نبود. بعد از اینکه دو بار به پزشکی قانونی مراجعه کردم از طریق دی ان ای شهدا شناسایی شدند و بعد از معراج شهدا را تحویل گرفتیم و برای مراسم تشییع به اهواز بردیم. تشییع‌شان در تاریخ یکم تیرماه بود. قبل از آن چند روز در سردخانه معراج شهدا بودند. به شهدایی که شناسایی می‌شدند کد می‌دادند و به معراج شهدا می‌بردند.

بسیاری از دانشمندان ما به دست رژیم صهیونیستی به شهادت رسیدند و این بین برخی رسانه‌های معاند جنایات اسرائیل را توجیه کردند. نظر شما چیست؟

به نظرم الان طرز فکر و تفکرات بسیاری در کشورمان وجود دارد. اما اینکه کسانی بخواهند کشورمان را بفروشند اصلاً با هیچ آیین، کردار و مذهبی قابل قیاس و توجیه نیست. هرچه باشد در وطن‌مان سلایق و موضوعات مختلفی وجود دارد، ولی نباید این دست رسانه‌ها یا افرادی که با دشمن همراهی می‌کنند، زادگاه پدران و میهن‌مان را برای هر مقاصدی بفروشند. این اصلاً قابل قبول و توجیه نیست. رژیم صهیونیستی دشمن همه مردم است. کسانی که در ایران به شهادت رسیدند شهادت‌شان باعث اتحاد و همبستگی بیشتر مردم شد. در جنگ ۱۲ روزه اتحاد خوبی شکل گرفت. مردم کنار همدیگر بودند. وقتی این موضوع اتفاق افتاد تمام دوستان، اقوام و سازمان‌های مختلف کمک می‌کردند تا بتوانیم التیام پیدا کنیم. وضعیت خیلی نگران کننده بود. در ساعاتی که شهدا در خواب بودند حمله وحشیانه اسرائیل صورت گرفت. در حالی که رژیم کودک‌کش اسرائیل ادعا می‌کند با مردمان عادی کاری ندارد اما دیدیم تعداد زیادی از کسانی که به شهادت رسیدند مردم عادی بودند.

روزی که خبر تحمیل آتش‌بس از سوی ایران به رژیم صهیونیستی را شنیدید چه احساسی داشتید؟

من آن موقع در اهواز بودم. مصادف با مراسم هفتم شهدا مطلع شدم در جنگ ۱۲ روزه پیروز شدیم. این پیروزی باعث خوشحالی بود که توانستیم بر اسرائیل غاصب و رژیم کودک‌کش صهیونیستی پیروز شویم.

به نظر شما چه تشابهی بین جوان‌های نسل حاضر و جوان‌های دوران دفاع مقدس وجود دارد؟

نسل الان درست است که بیشتر فضای مجازی و سایت‌ها را دیده و زمان جنگ و آن حماسه‌ها را ندیده است، اما نسل ما و نسل امروز هنوز حماسه آفرین هستند. اگر قبلاً از سنگر و آژیر خطر برای نسل امروز تعریف می‌کردیم یا از دفاع مقدس برای‌شان می‌گفتیم درک نمی‌کردند، ولی با حمله رژیم صهیونیستی، آن شرایط مملوس‌تر برای‌شان نمایان شد و این باعث استحکام اتحاد و وحدت می‌شود. اتحاد و همدلی مردم خیلی مهم است و باید این اتحاد حفظ شود.

> پیکر عمو را ظهر ۲۳ خرداد دیدم. سوختگی به قدری زیاد بود که قابل شناسایی نبود. بعد از اینکه دو بار به پزشکی قانونی مراجعه کردم از طریق دی ان ای شهدا شناسایی شدند و بعد از معراج شهدا را تحویل گرفتیم و برای مراسم تشییع به اهواز بردیم. تشییع‌شان در تاریخ یکم تیرماه بود. قبل از آن چند روز در سردخانه معراج شهدا بودند

جدول

طراح: علیرضا سجادی فر ■ شماره ۷۴۴۷

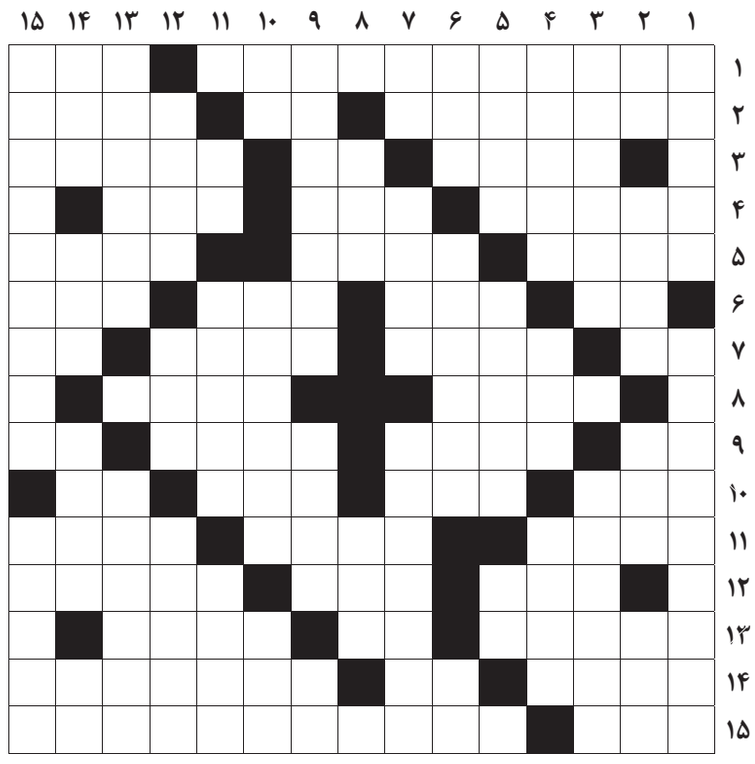

از راست به چپ

■ ۱- آرامگاه او از مکان‌های تاریخی اردبیل و از آثار ثبت شده ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو است- توپ چوگان ■ ۲- کاشف هیدروژن- درخت انگور- زبانه آتش ■ ۳- نفت انگلیسی- علامت فعل استمراری- هودج ■ ۴- بهانه به‌هم ریخته- کاشتن بوته برنج- زبان فارسی قدیم ■ ۵- کاهو- شخانه- اسب سرکش ■ ۶- تیم فرانسوی- حیله- زگیل- شیر ترشیده ■ ۷- تهوع- توان- جلوه- عکس پا ■ ۸- پدر حضرت ابراهیم- بددهن ■ ۹- معاون هیتلر- خواب را لذت‌بخش می‌کند- ورکاک- تلخ ■ ۱۰- کوه دست‌نیافتنی- جزیره زادگاه ناپلئون- تزویر- ماه ■ ۱۱- جانشین اسم- جوهر پرینتر- شامی ■ ۱۲- پیش‌درآمد گنج- از مشتقات نفت- از عتبات عالیات عراق ■ ۱۳- از حواریون- هرگز عرب- برادر شیرازی ■ ۱۴- نوعی اسلحه- بیماری درد مفاصل- الهه زیبایی یونان باستان ■ ۱۵- نویسنده آلمانی گرگ بیابان- کنایه از پول درآمد و سرمایه بسیار زیاد داشتن است

از بالا به پایین

■ ۱- کنایه از به هم خوردن دوستی میان دو کس- گسترش عدالت و آزادی‌های مشروع از وظایف این قوه است ■ ۲- حرف انتخاب- بیماری سگ‌سانان- از فرزندان نوح- خواهش نفسانی ■ ۳- طلبیدن- سنگ قیمتی نیشابور ■ ۴- درختی مانند کاج- آتش- زرنگی ■ ۵- سربها- مورچه- مرغ می‌رود ■ ۶- دانشگاهی در امریکا- بیان نیکی کسی در غیاب او- رودی در ایتالیا ■ ۷- با- از نخست‌وزیران هند- تیمی مطرح در لیگ برتر ایران ■ ۸- فلسفه ارسطو- پایتخت موسیقی اروپا ■ ۹- سرلشکر نیروی دریایی- ضربه‌ای در فوتبال- یک و یک ■ ۱۰- خار سردیوار- سرمای شدید- بی دینی ■ ۱۱- عدد رمزی- نوعی مرغابی- کارون ناتمام ■ ۱۲- کارمزد- دست‌افزار باغبان- شهر نفتی عراق ■ ۱۳- از گل‌های زینتی- چیزی که ناگهان به خاطر می‌آید ■ ۱۴- یک حرف و سه حرف- خانه- باشکوه- سلطه و نفوذ ■ ۱۵- کاشف قوانین حرکت سیارات- عنکبوت

جدول سودوکو

ارقام ۱ تا ۹ را طوری قرار دهید که در هر ردیف، ستون و مربع‌های کوچک سه در سه فقط یک بار به کار روند.

	۲				۱	۸		
	۳					۵		
	۵					۴		
۷				۴	۵			
۸	۹						۷	
				۸			۱	
		۲	۳					۹
		۱	۲					۸
۵		۹						

جدول کلمات متقاطع
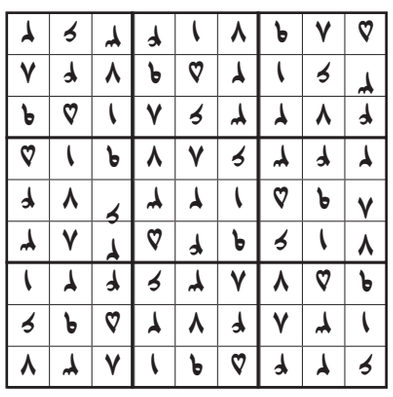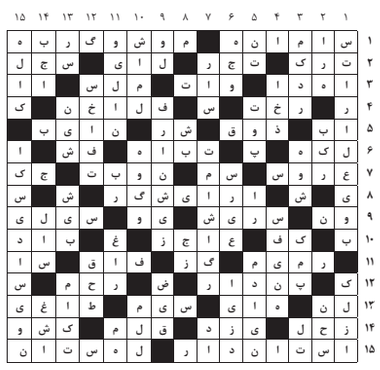
پاسخ جدول شماره ۷۴۴۶